

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 532

din 18 iulie 2018

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1 (cu referire la sintagma „regenerare urbană” cuprinsă în art. 1) și pct. 19 [cu referire la art. 22 alin. (7)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, precum și a legii în ansamblul său

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Benke Károly	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, obiecție formulată de 51 de deputați.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 4.818 din 21 iunie 2018 și constituie obiectul Dosarului nr. 960A/2018.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate se arată că forma legii criticate adoptate în urma reexaminării acesteia la cererea Președintelui României diferă de forma și scopul inițiatorilor. Aceștia au avut în vedere înlăturarea piedicilor puse de legislația în vigoare marilor companii în privința finalizării programelor investiționale pe care le derulează și în care au, totodată, calitatea de expropriatori, în timp ce legea adoptată de către Camera Deputaților extinde sfera lucrărilor care pot fi declarate de utilitate publică, prin alterarea procedurii de expropriere, prin stabilirea de limite la cuantumul despăgubirilor, eliminându-se, totodată, constrângerile propuse de inițiatorii propunerii legislative. Se concluzionează în sensul că, prin modificarea substanțială a propunerii legislative, legiuitorul s-a substituit inițiatorului propunerii legislative, drept pentru care legea este neconstituțională în raport cu principiul bicameralismului.

4. Se susține că art. I pct. 1 din lege cuprinde reglementări neclare, imprecis redactate, contrar art. 1 alin. (5) din Constituție. Astfel, dacă până la adoptarea legii criticate, sfera de reglementare a legii de bază viza lucrări care puteau fi declarate de utilitate publică, acestea conținând justificarea interesului public în chiar normele legale a căror înființare, organizare sau funcționare, după caz, le reglementează. Cu titlu de exemplu sunt menționate lucrările efectuate în vederea realizării serviciilor de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuare a apelor pluviale, alimentare cu energie electrică în sistem centralizat, salubritate a localităților, iluminat public sau transport public local de călători sau lucrările efectuate în domeniile energiei electrice și a gazelor naturale (a se vedea Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 și Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012). Or odată cu adoptarea legii criticate vor fi vizate lucrările pentru regenerare urbană, sintagmă care nu este definită și nu poate fi aplicabilă la cazuri concrete; de aceea, efectele unei eventuale aplicări ale sale vor fi imprevizibile. Astfel, în condițiile în care legea criticată va permite exproprierea de imobile, terenuri și clădiri sub pretextul „regenerării urbane”, în lipsa unei justificări fundamentate în mod clar și precis a utilității publice, se creează premisele încălcării

și a dispozițiilor art. 44 alin. (3) din Constituție privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică.

5. Se susține că art. I pct. 19 din lege încalcă dreptul la justă despăgubire a persoanelor expropriate pentru cauză de utilitate publică, creând, prin modul diferit de stabilire a despăgubirilor de către instanța judecătorească, o discriminare între persoanele expropriate în baza legii criticate și cele expropriate în baza legii generale, respectiv Legea nr. 33/1994. Prin aplicarea noilor prevederi referitoare la stabilirea despăgubirilor, rolul instanței judecătorești pare că este redus la precizarea nivelului dintre cele două praguri (despăgubirea solicitată de expropriat/altă persoană interesată și cea oferită de expropriator), indiferent de cuantumul stabilit de experți și de daunele aduse proprietarului. Prin urmare, se apreciază că sunt încălcate art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1) și art. 44 alin. (3) și (6) din Constituție.

6. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și exprima punctele lor de vedere.

7. Președintele Camerei Deputaților apreciază că obiecția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

8. Se arată că legea criticată are prezentul conținut normativ ca urmare a procedurii reexaminării la cererea Președintelui României, potrivit prevederilor art. 77 alin. (2) din Constituție. Senatul, în calitate de primă Cameră sesizată, a reluat procedura legislativă potrivit prevederilor sale regulamentare, a admis cererea de reexaminare a Președintelui și a adoptat legea criticată, iar Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, a reluat, de asemenea, procedura legislativă, a admis cererea de reexaminare a Președintelui și a adoptat Legea în forma adoptată de prima Cameră sesizată în urma reexaminării la cererea Președintelui. Prin urmare, procedura legislativă fiind reluată în ambele Camere, ca urmare a reexaminării la cererea Președintelui, Camera decizională a adoptat Legea în forma adoptată de Senat, primă Cameră sesizată, cu respectarea întocmai a principiului bicameralismului, consacrat de Legea fundamentală.

9. Cu privire la sintagma „regenerare urbană”, cuprinsă în art. I pct. 1 al legii, se arată că, raportat la art. 25 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, și având în vedere faptul că prin prezenta lege nu s-a intenționat a se da sintagmei „regenerare urbană” un alt înțeles decât cel comun, rămâne ca ea să aibă același înțeles pe care l-a avut și până în prezent, potrivit practicii curente și literaturii urbanistice, respectiv acela de acțiune care conduce la soluționarea problemelor urbane, pe baza unor principii general acceptate, în concordanță cu obiectivele dezvoltării durabile. Potrivit Declarației de la Toledo și politicilor sectoriale și regionale ale Uniunii Europene, regenerarea urbană sustenabilă reprezintă unul din obiectivele politicii de coeziune a Uniunii Europene și se bazează pe programele naționale ale statelor membre. Declarația de la Toledo din 22 iunie 2010, adoptată la finalul Reuniunii informale a miniștrilor din Uniunea Europeană responsabili cu dezvoltarea urbană, a subliniat necesitatea unei dezvoltări urbane inteligente, durabile și incluzive din punct de vedere social, care

poate fi realizată numai printr-o viziune globală și comprehensivă asupra problemelor orașului. De aceea, se susține că noțiunile și conceptele utilizate sunt configurate în concordanță cu dreptul pozitiv, iar stabilirea soluțiilor normative este departe de a fi ambiguă, acestea fiind redate previzibil și univoc. Prin urmare, întrucât răspunde cerințelor de claritate și previzibilitate, astfel cum acestea rezultă din Legea nr. 24/2000, se apreciază că art. 1 pct. 19 din lege cu referire la sintagma „*regenerare urbană*” este constituțional, prin raportare la prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție.

10. Cu privire la susținerea privind încălcarea art. 16 și 44 din Constituție se arată că instanța constituțională, în jurisprudența sa, a statuat că principiul egalității în drepturi nu înseamnă *eo ipso* aplicarea aceluiași regim juridic unor situații care, prin specificul lor, sunt diferite și că principiul constituțional al egalității presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. Or, prin conținutul său, legea criticată este o lege specială, derogatorie în materia exproprierii, prin care se imprimă întregii proceduri privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, celeritatea necesară pentru realizarea unor investiții de interes național, județean și local. Întreaga procedură derogatorie reglementată de această lege se face cu respectarea întocmai atât a prevederilor art. 44 alin. (3), (5) și (6) din Constituție privind dreapta și prealabila despăgubire de comun acord cu proprietarul, respectiv, prin justiție, în caz de divergență, cât și a prevederilor art. 15 alin. (3) din Legea nr. 24/2000. Totodată, textele de lege atacate se aplică în egală măsură tuturor celor vizați de ipoteza normei juridice, fără privilegii și fără discriminări.

11. **Președintele Senatului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.**

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost sesizată, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 1, 10, 15 și 18 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul controlului de constituționalitate**, astfel cum a fost formulat, îl constituie dispozițiile Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local. Analizând motivarea obiecției de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta vizează, în realitate, art. 1 pct. 1 (cu referire la sintagma „*regenerare urbană*” cuprinsă în art. 1) și pct. 19 [cu referire la art. 22 alin. (7)] din lege, precum și a legii în ansamblul său. Prin urmare, textele legale criticate în mod punctual au următorul cuprins:

— Art. 1 pct. 1 [cu referire la sintagma „*regenerare urbană*” cuprinsă în art. 1]: „*Prezenta lege stabilește cadrul juridic pentru luarea măsurilor necesare executării: (...) lucrări de regenerare urbană (...)*”;

— Art. 1 pct. 19 [cu referire la art. 22 alin. (7)]: „*Despăgubirea acordată de instanță nu va putea fi mai mică decât cea oferită de expropriator și nici mai mare decât cea solicitată de expropriat sau de altă persoană interesată*”.

14. Textele constituționale invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 1 alin. (5) în componenta sa privind calitatea legii, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 44 alin. (3) și (6) privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică și stabilirea despăgubirilor aferente acestora și art. 61 privind principiul bicameralismului.

(1) **Parcursul legislativ al legii analizate**

15. Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național,

județean și local a fost inițiată de 19 deputați și înregistrată la Biroul permanent al Senatului la 21 octombrie 2015. La data de 19 aprilie 2016, legea a fost respinsă de plenul Senatului [pentru = 81, împotriva = 1, abțineri = 9].

16. La data de 19 aprilie 2016, propunerea legislativă a fost transmisă Camerei Deputaților. La data de 7 noiembrie 2017, legea a fost adoptată de plenul Camerei Deputaților [pentru = 219, împotriva = 27, abțineri = 14, nu au votat = 1].

17. La data de 21 noiembrie 2017, legea a fost depusă pentru exercitarea dreptului de sesizare asupra constituționalității legii. La data de 14 decembrie 2017, Președintele României a formulat cererea de reexaminare, conform art. 77 alin. (2) din Constituție.

18. La data de 27 martie 2018, Comisia pentru administrație publică și organizarea teritoriului din Senat a adoptat un raport de admitere, cu amendamente, în conformitate cu obiectivele Președintelui României. La data de 11 aprilie 2018, legea a fost adoptată de plenul Senatului [pentru = 97, împotriva = 0, abțineri = 0].

19. La data de 11 aprilie 2018, propunerea legislativă a fost transmisă Camerei Deputaților. La data de 22 mai 2018, Comisia juridică, de disciplină și imunități și Comisia pentru administrație publică și amenajarea teritoriului au adoptat un raport comun de admitere a cererii de reexaminare și au propus adoptarea legii în forma adoptată de Senat. La data de 13 iunie 2018, legea a fost adoptată de plenul Camerei Deputaților [pentru = 221, împotriva = 29, abțineri = 16, nu au votat = 1].

20. La data de 21 iunie 2018, Curtea Constituțională a fost sesizată cu prezenta obiecție de neconstituționalitate.

(2) **Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate**

21. Curtea constată că sesizarea formulată îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție atât sub aspectul obiectului său, fiind vorba de o lege adoptată și nepromulgată, cât și sub cel al titularului dreptului de sesizare, aceasta fiind formulată de un număr de 51 de deputați.

22. Cu privire la termenul în care a fost sesizată, Curtea constată că legea a fost adoptată, în procedură generală, ca urmare a formulării unei cereri de reexaminare de către Președintele României, de Camera decizională, Camera Deputaților, la data de 13 iunie 2018, iar la 18 iunie 2018 a fost depusă pentru exercitarea dreptului de sesizare asupra constituționalității legii. Obiecția de neconstituționalitate a fost formulată și înregistrată la Curtea Constituțională în data de 21 iunie 2018. Așadar, Curtea fost sesizată în interiorul termenului de protecție prevăzut de art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu referire la termenul de 5 zile.

23. Curtea reține, însă, că raportat la criticile de neconstituționalitate formulate, obiecția de neconstituționalitate ar fi trebuit invocată în perioada 21—25 noiembrie 2017 (termenul de protecție) sau în perioada 26 noiembrie—13 decembrie 2017, perioadă în care Președintele încă nu a formulat cererea de reexaminare.

24. Astfel, cu privire la critica de neconstituționalitate extrinsecă referitoare la faptul că forma legii adoptată de Camera Deputaților anterior reexaminării a diferit esențial față de forma legii respinsă de Senat, drept pentru care ar fi fost încălcat principiul bicameralismului, putea fi efectuată numai în perioadele antereferite de la paragraful precedent. La acest moment, respectiv după admiterea cererii de reexaminare, critica de neconstituționalitate extrinsecă privind legea în ansamblu poate viza numai derularea procedurii legislative privind adoptarea legii ca urmare a formulării cererii de reexaminare.

25. De asemenea, criticile de neconstituționalitate punctuale formulate în privința art. 1 pct. 1 (cu referire la sintagma „*regenerare urbană*” cuprinsă în art. 1) și pct. 19 [cu referire la art. 22 alin. (7)] din lege vizează, de asemenea, forma legii adoptată anterior cererii de reexaminare. Deși Senatul și Camera Deputaților, mai exact comisiile sesizate în fond, arată că au admis cererea de reexaminare, în realitate admiterea este una parțială. Astfel, pe de o parte, cererea de reexaminare nu a privit expres art. 1 pct. 1 (cu referire la sintagma „*regenerare*

urbană" cuprinsă în art. 1) din lege, ci o chestiune de corelare între art. 1 pct. 1, respectiv pct. 2 și 3 din lege, iar, pe de altă parte, cererea de reexaminare, deși a vizat art. 1 pct. 19 [cu referire la art. 22 alin. (7)] din lege, a fost respinsă cu privire la acest text legal, fiind menținută soluția legislativă adoptată anterior cererii de reexaminare. Or, cu privire la criticile de neconstituționalitate intrinsecă, Curtea constată că autorii obiecției de neconstituționalitate pot invoca numai diferența specifică dintre forma legii adoptate inițial, respectiv la 7 noiembrie 2017, și cea adoptată după cererea de reexaminare,

respectiv la 13 iunie 2018, aspect neglijat însă în cazul de față de către aceștia [a se vedea în acest sens Decizia nr. 334 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 31 mai 2018, paragrafele 30—34].

26. Prin urmare, având în vedere că autorii obiecției de neconstituționalitate formulează critici de neconstituționalitate extrinsecă și intrinsecă ce nu privesc nici adoptarea legii în procedura de reexaminare și nici dispozițiile legale introduse după reexaminare, Curtea, potrivit jurisprudenței sale, urmează să respingă obiecția de neconstituționalitate ca inadmisibilă.

27. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 pct. 1 (cu referire la sintagma „*regenerare urbană*” cuprinsă în art. 1) și pct. 19 [cu referire la art. 22 alin. (7)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, precum și a legii în ansamblul său.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 18 iulie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,

Benke Károly

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE CADASTRU ȘI PUBLICITATE IMOBILIARĂ

ORDIN

**privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare
sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în unitatea
administrativ-teritorială Șieuț din județul Bistrița-Năsăud**

Având în vedere prevederile art. 11 alin. (1) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 15 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.288/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 3 alin. (13) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă începerea lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor în sectoarele cadastrale nr. 7, 8, 13, 27, 33, 53, 54 și 76 din unitatea administrativ-teritorială Șieuț din județul Bistrița-Năsăud.

Art. 2. — Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrările de înregistrare sistematică a imobilelor este prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară,

Radu-Codruț Ștefănescu

București, 6 februarie 2018.

Nr. 127.